

C/2024/6967

14.11.2024

ZALECENIE EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO

z dnia 27 września 2024 r.

zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej

(ERRS/2024/5)

(C/2024/6967)

RADA GENERALNA EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym ⁽¹⁾, w szczególności załącznik IX,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ⁽²⁾, w szczególności art. 3 oraz art. 16–18,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniającą dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE ⁽³⁾, w szczególności tytuł VII rozdział 4 sekcję I,

uwzględniając decyzję Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2011/1 z dnia 20 stycznia 2011 r. ustanawiającą regulamin Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ⁽⁴⁾, w szczególności art. 18–20,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu zapewnienia skutecznych i spójnych krajowych środków polityki makroostrożnościowej istotne jest uzupełnienie uznawania wymaganego na podstawie prawa Unii dobrowolną wzajemnością.
- (2) Zasady dotyczące dobrowolnej wzajemności w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej określone w zaleceniu Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2015/2 ⁽⁵⁾ mają zapewniać, aby wszelkie środki polityki makroostrożnościowej oparte na ekspozycji aktywowane w jednym państwie członkowskim były odwzajemniane w pozostałych państwach członkowskich.
- (3) W dniu 18 lipca 2023 r. Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique (NBB/BNB), działając jako organ wyznaczony do celów art. 133 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE, powiadomił Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) o zamiarze ponownej kalibracji wskaźnika sektorowego bufora ryzyka systemowego (SyRB) wcześniej nałożonego na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej na wszystkie oparte na wewnętrznych ratingach (IRB) ekspozycje detaliczne banków wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi, w przypadku których zabezpieczenie znajduje się w Belgii, z 9 % do 6 % od dnia 1 kwietnia 2024 r.
- (4) 25 sierpnia 2023 r. ERRS przyjęła opinię Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2023/7 ⁽⁶⁾, w której stwierdziła, że uznaje łączne wskaźniki sektorowego bufora ryzyka systemowego (SyRB) i bufora dla innych instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII) za odpowiednie i skuteczne w celu przeciwdziałania zidentyfikowanym ryzykom dla każdej z instytucji kredytowych, które wchodzi w zakres tych dwóch środków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 176 z 27.06.2013, s. 338.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 58 z 24.2.2011, s. 4.

⁽⁵⁾ Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2015/2 z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 97 z 12.3.2016, s. 9).

⁽⁶⁾ Opinia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2023/7 z dnia 25 sierpnia 2023 r. w sprawie powiadomienia Belgii o ustaleniu lub zmianie wskaźników bufora dla innych instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII) zgodnie z art. 131 oraz o ustaleniu lub zmianie wskaźnika bufora ryzyka systemowego zgodnie z art. 133 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, dostępna na stronie internetowej ERRS pod adresem www.esrb.europa.eu.

- (5) 3 października 2023 r. ERRS przyjęła zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2023/9⁽⁷⁾, którego celem jest dalsze uwzględnienie wskaźnika sSyRB, aktywowanego i ponownie skalibrowanego na poziomie 6 % przez NBB/BNB, w wykazie środków polityki makroostrożnościowej, których odwzajemnienie zaleca się na podstawie zalecenia ERRS/2015/2.
- (6) W dniu 19 lipca 2024 r. NBB/BNB, działając jako wyznaczony organ do celów art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, zwrócił się do ERRS z wnioskiem o zalecenie wzajemności środka polityki makroostrożnościowej zgłoszonego w dniu 18 lipca 2023 r., na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej, zgodnie z art. 134 ust. 5 dyrektywy 2013/36/UE.
- (7) Wzajemność w odniesieniu do makroostrożnościowych wymogów kapitałowych aktywowanych przez organy innych państw członkowskich, na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej, niezależnie od tego, czy dane ekspozycje są posiadane przez jednostki zależne lub oddziały, czy wynikają z bezpośredniego udzielania kredytów transgranicznych, ogranicza przenoszenie działalności i arbitraż regulacyjny, przeciwdziała ryzyku systemowemu, a tym samym wspiera ogólną skuteczność polityki makroostrożnościowej poprzez zapewnienie, aby zwiększone ryzyko było uwzględniane nie tylko w państwie członkowskim, które wprowadziło dany wskaźnik SyRB, ale również w innych państwach członkowskich, w których grupy bankowe są narażone na to zwiększone ryzyko. Uznawanie powinno zatem również mieć na celu zapewnienie wystarczającej odporności grup bankowych narażonych na te ryzyka systemowe. W związku z tym makroostrożnościowe wymogi kapitałowe wynikające z decyzji o uznawaniu środków polityki makroostrożnościowej innych państw członkowskich powinny być zasadniczo stosowane na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej.
- (8) W celu uznawania belgijskiego wskaźnika SyRB, zgodnie z wnioskiem NBB/BNB, odpowiednie właściwe lub wyznaczone organy innego państwa członkowskiego mogą ustanowić wskaźnik SyRB zgodnie z art. 134 i 133 dyrektywy 2013/36/UE.
- (9) Zgodnie z art. 134 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE uznawanie belgijskiego wskaźnika sSyRB, którego dotyczyło powiadomienie, przez inne państwa członkowskie miałyby zastosowanie do zlokalizowanych w Belgii ekspozycji instytucji działających na podstawie zezwolenia uzyskanego w odwzajemniających państwach członkowskich.
- (10) Zgodnie z art. 133 ust. 4 dyrektywy 2013/36/UE wskaźnik SyRB może być stosowany na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej lub skonsolidowanej. W związku z tym uznawanie wskaźnika SyRB ustanowionego przez inne państwo członkowskie wiąże się z możliwością zastosowania wskaźnika SyRB do wszystkich ekspozycji na zasadzie skonsolidowanej (w tym ekspozycji posiadanych za pośrednictwem jednostek zależnych zlokalizowanych w innym państwie członkowskim).
- (11) Odstępstwo od ogólnego podejścia polegającego na stosowaniu uznanego belgijskiego środka polityki makroostrożnościowej na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej i skonsolidowanej może być uzasadnione w niektórych przypadkach, na przykład gdy odwzajemniające organy uznają, że te ryzyka systemowe są już odpowiednio ograniczane przez istniejące wymogi makroostrożnościowe lub mikroostrożnościowe stosowane w państwie członkowskim, w którym grupa bankowa jest skonsolidowana.
- (12) W zaleceniu Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2015/2, zmienionym zaleceniem ERRS/2017/4⁽⁸⁾, zaleca się, aby odpowiedni organ aktywuujący środek polityki makroostrożnościowej, przedkładając ERRS wniosek o wzajemność, zaproponował próg istotności, poniżej którego ekspozycję pojedynczego dostawcy usług finansowych na zidentyfikowane ryzyko makroostrożnościowe w jurysdykcji, w której środek polityki makroostrożnościowej jest stosowany przez organ aktywuujący, można uznać za nieistotną. W razie konieczności ERRS może zaproponować inny próg.
- (13) W następstwie złożonego 19 lipca 2024 r. przez Belgię wniosku o odwzajemnienie środka przez inne państwa członkowskie oraz w celu zapobieżenia urzeczywistnieniu się negatywnych skutków transgranicznych w postaci wycieków i arbitrażu regulacyjnego, które mogłyby wynikać z wdrożenia środka polityki makroostrożnościowej, który będzie miał zastosowanie w Belgii, Rada Generalna ERRS postanowiła nadal włączać środek zgłoszony 18 lipca 2023 r. do wykazu środków polityki makroostrożnościowej, których wzajemne stosowanie zaleca w zaleceniu ERRS/2015/2, oraz zalecić wzajemność środka na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej

(7) Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2023/9 z dnia 3 października 2023 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C, C/2023/899, 14.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/899/oj>).

(8) Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2017/4 z dnia 20 października 2017 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 431 z 15.12.2017, s. 1).

i indywidualnej zgodnie z wnioskiem o wzajemność otrzymanym od NBB/BNB. Rada Generalna ERRS postanowiła również zalecić właściwy dla danej instytucji próg istotności w wysokości 2 mld EUR. Odpowiednie organy odwzajemniające ten środek mogą zwolnić instytucje z wymogu w zakresie bufora ryzyka systemowego, o ile ich odnośne ekspozycje nie przekraczają 2 mld EUR. Ponieważ środek, który ma zostać ustanowiony w celu uznawania belgijskiego wskaźnika sSyRB będącego przedmiotem powiadomienia powinien mieć również zastosowanie na zasadzie skonsolidowanej, sumę ekspozycji posiadanych za pośrednictwem oddziałów, w związku z bezpośrednim udzielaniem kredytów transgranicznych i za pośrednictwem jednostek zależnych należy oceniać względem progu istotności.

(14) Zalecenie ERRS/2015/2 powinno zatem zostać odpowiednio zmienione,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Zmiany

W zaleceniu ERRS/2015/2 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w sekcji 1 podzaleceniu C(1) tekst dotyczący środka w Belgii otrzymuje brzmienie:
„— wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 6 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii, mający zastosowanie od dnia 1 kwietnia 2024 r.”;
- 2) załącznik podlega zmianie zgodnie z załącznikiem do niniejszego zalecenia.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 27 września 2024 r.

W imieniu Rady Generalnej ERRS
Francesco MAZZAFERRO
Szef Sekretariatu ERRS

ZAŁĄCZNIK

W załączniku do zalecenia ERRS/2015/2 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) postanowienia dotyczące środków wprowadzonych przez Belgię otrzymują brzmienie:

„Bufor ryzyka systemowego w wysokości 6 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii.”;

- 2) w postanowieniach dotyczących Belgii sekcja zatytułowana „I. Opis środka” otrzymuje brzmienie:

„I. Opis środka

2. Od dnia 1 kwietnia 2024 r. środek wprowadzony przez Belgię, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, nakłada wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 6 % na ekspozycje detaliczne według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomości mieszkalnymi, w przypadku których zabezpieczenie znajduje się w Belgii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).

- 2a. Środek stosuje się na zasadzie skonsolidowanej, subskonsolidowanej i indywidualnej.”;

- 3) w postanowieniach dotyczących Belgii sekcja zatytułowana „II. Wzajemność” otrzymuje brzmienie:

„II. Wzajemność

3. Właściwym organom zaleca się odwzajemnienie środka belgijskiego poprzez zastosowanie go do ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii (zarówno ekspozycji, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania). Alternatywnie środek ten można odwzajemnić, stosując następujący zakres w sprawozdawczości COREP: Ekspozycje detaliczne wobec osób fizycznych według metody IRB, zabezpieczone nieruchomości mieszkalnymi znajdującymi się w Belgii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).

4. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż trzy miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

- 4a. Na wniosek NBB/BNB zaleca się, aby odpowiednie organy odwzajemniły środek belgijski, stosując go na zasadzie indywidualnej, subskonsolidowanej i skonsolidowanej, niezależnie od tego, czy dane ekspozycje są utrzymywane za pośrednictwem jednostek zależnych lub oddziałów, czy też wynikają z bezpośrednich kredytów transgranicznych.”;

- 4) w postanowieniach dotyczących Belgii sekcja zatytułowana „III. Próg istotności” otrzymuje brzmienie:

„III. Próg istotności

5. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje mogą być zwolnione z wymogu bufora ryzyka systemowego, o ile ich odnośne ekspozycje sektorowe nie przekraczają 2 mld EUR. W związku z tym wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia progu właściwego dla instytucji.

- 5a. Wszystkie ekspozycje posiadane za pośrednictwem oddziałów, w związku z bezpośrednim udzielaniem kredytów transgranicznych i za pośrednictwem jednostek zależnych powinny być uwzględniane przy obliczaniu ekspozycji ocenianych względem progu istotności.

6. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 2 mld EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecany próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

7. Jeżeli w danym państwie członkowskim nie ma instytucji kredytowych posiadających istotne ekspozycje w Belgii, odpowiednie organy takiego państwa członkowskiego mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu środków wprowadzonych w Belgii. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek stosowany przez Belgię, gdy któraś z instytucji kredytowych przekroczy zalecany próg istotności.”
-